

Zpráva ze zasedání komise EurEau pro pitnou vodu – EU1

Radka Hušková

V Kodani se ve dnech 19.–20. 9. 2016 konal kongres EurEau. První den a druhý den dopoledne probíhala oddělená jednání komisí EU1, EU2 a EU3. Druhý den odpoledne byl společný pro všechny tři komise. Hlavním tématem společného jednání byla změna klimatu, zmírnění dopadů změny klimatu na vodní hospodářství. Byla prezentována řešení a strategie na příkladech z Kodaně, Barcelony, Lisabonu a z Maďarska. Přítomní se zaměřili na hlavní otázky, které souvisely se změnami klimatu a ovlivněním chodu vodohospodářských společností, s aktivitami a plány ke zmírnění dopadů změn klimatu a v neposlední řadě se otázky dotýkaly úspor a hospodaření s energií.

Zasedání komise EurEau pro pitnou vodu EU1, které předcházelo společné konferenci, se konalo za účasti 36 delegátů z členských států EU, zástupců komise pro pitnou vodu EU1 a 2 členů sekretariátu EurEau. Byli přivítáni noví členové EU1 z Dánska a ze Slovinska. Na část jednání EU1 byl přítomen i prezident EurEau – Bruno Tisserand a budoucí generální tajemník Oliver Loebel, který zahájil činnost od října 2016.

Na úvod seznámila Carla Chiaretti ze sekretariátu EurEau přítomné o hlavním dění a aktivitách EurEau v Bruselu v oblasti lobbingu a komunikace. Uvedla projednávané priority, kterými jsou revize Směrnice pro pitnou vodu a oběhové hospodářství (Circular economy).

K oběhovému hospodářství měl prezentaci Bertrand Vallet, rovněž ze sekretariátu EurEau. Byla otevřena diskuse o možnostech dotování podzemní vody například i vyčištěnou odpadní vodou. To se mnohým státům včetně Dánska nelíbí. Problematika úzce souvisí s Rámcovou vodní směrnicí a její revizí, s opětným využíváním vody a definováním kvalitativních standardů pro takové využití a v neposlední řadě s udržitelným managementem vodních zdrojů. Tato témata byla diskutována i ve vazbě na získávání fosforu z odpadní vody a možnostmi využití energie z vody, která je velkým potenciálním zdrojem.

Dalším důležitým tématem byla revize Směrnice pro pitnou vodu (DWD). Následně po jednání EU1 proběhlo setkání expertní skupiny pro revizi DWD, kdy předmětem diskuse byl rozsah sledovaných parametrů, zásobovaná populace pitnou vodou, problematika malých vodovodů, výstupy z expertní mikrobiologické skupiny, role expertních skupin při revizi DWD. Důležitým bodem k jednání byla i transpozice nové Směrnice v členských státech EU. Aktuálně jsou diskutovány dokumenty předložené Světovou zdravotnickou organizací (WHO) – Kritéria pro mikrobiologické parametry pro bezpečnou pitnou vodu a analogický dokument pro chemické parametry. V současnosti se předpokládá zařazení některých nových mikrobiologických parametrů do DWD. Byla odstartována spolupráce EurEau a WHO.

V souvislosti s revizí DWD se projednávala i pravidla pro materiály a produkty v kontaktu s pitnou vodou. V ČR je tato problematika ošetřena vyhláškou č. 409/2005 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody, v platném znění. Text této vyhlášky byl se souhlasem MUDr. Kožíška, tvůrcem této vyhlášky, poskytnut EurEau k využití.

Dalším souvisejícím tématem je dezinfekce pitné vody a Nařízení o biocidech. Byly shromážděny názory a zpětná vazba z jednotlivých členských států EU k používání dezinfektantů pitné vody v režimu Nařízení o biocidech. Je zpracován podkladový materiál pro další diskusi na toto téma.

V neposlední řadě se EU1 zabývala ochranou vodních zdrojů a tématy s tím souvisejícími: revize rozsahu prioritních látek, identifikace nových potenciálních prioritních látek. K tomuto tématu byl přizván externí řečník Dr. Gerhard J. Stromberg ze společnosti RIWA Rhein. V prezentaci se zabýval studiem prioritních látek v Rýnu, jejich hodnocením, modelováním šíření a ověřováním metodiky. Uvedl i názor, že pokud není možné stanovit bezpečný limit pro prioritní látku, aplikuje se limit dle principu předběžné opatrnosti stejný jako pro pesticidy, tedy 0,1 mikrogramu/l. V současné době probíhá evaluační proces pro zhruba 600 chemikálií.

K ochraně vodních zdrojů byl v rámci EU1 rozeslán dotazník, týkající se právního rámce a jeho naplňování v jednotlivých státech EU. Odezva byla vysoká, výstupy z dotazníku budou teprve zpracovány.

V souvislosti s ochranou vodních zdrojů byly projednávány látky s endokrinními účinky, jejich definování, pesticidní látky a jak pojmout metabolity pesticidů – zatím není jednotný názor v rámci EU. Bylo projednáno i konečné stanovisko EurEau k povolení používání glyfosátu. Ve stanovisku EurEau se mimo jiné uvádí:

EurEau sleduje současnou diskusi kolem obnovení procesu schvalování glyfosátu pro aplikaci. Glyfosát se běžně nachází ve vodních zdrojích v celé Evropě. Přestože jak EFSA (European Food Safety Authority – Evropský úřad pro bezpečnost potravin), tak WHO poukazují, že není důkaz pro přímou karcinogenitu glyfosátu, výrobci vody by měli mít na paměti dopady a účinky glyfosátu na endokrinní systém při výrobě vody pro lidskou spotřebu. EurEau podporuje opatření přijatá na ochranu povrchových vod a vod z městského odvodnění před zvýšenou koncentrací této chemické látky.

V případě rozhodnutí o prodloužení povolení aplikace glyfosátu by členské státy měly usilovat o snížení znečištění povrchových vod z dnes zjišťované úrovně znečištění většiny surové vody z hlediska glyfosátu a jeho metabolitu AMPA, zejména kdy je zdrojem pitné vody povrchová voda. Důvodem je skutečnost, že glyfosát představuje v městském odvodnění největší příspěvek k povrchovému znečištění vody, přičemž opatření ke snížení tohoto zdroje znečištění přispějí k naplnění článku 7.3 Rámcové vodní směrnice, budou přínosem pro vyráběnou pitnou vodu.

*Ing. Radka Hušková
předsedkyně odborné komise laboratoří SOVAK ČR
e-mail: radka.huskova@pvk.cz*